

دادگاه قتل‌های زنجیره‌ای، اعتماد عمومی و امنیت ملی

فرض کلی حاکم بر دخالت خشونت باربرخی اعضاًی بلندپایه و مأموران وزارت اطلاعات باهدف تأثیرگذاری بر اتفاقات و تحولات سیاسی کشور در فردادی دوم خرداد ۱۳۷۶ بسیار تبلیغ شده است. در این میان عده‌ای که ظاهرآ از گذشته مطلع بودند اطلاعات متعدد و ضد و نقیضی را ارائه کرده‌اند. اکثریت قریب به اتفاق افرادی که اخبار و اطلاعاتی را در باره این پرونده مطرح کرده‌اند، به شکلی آثار این کار را دیده‌اند. به هر حال، روند برخورد مذموم برخی عناصر اطلاعاتی با عناصر و چهره‌های روشنفکر و حتی مخالف نظام که رویکرد مسلحانه و براندازی نداشتند، با هر رویکرد و توجیهی باطل است و برگزاری دادگاه رسیدگی به پرونده‌های قتل‌های زنجیره‌ای حتی اگر باهدف فصل خصوصت و نه کشف حقیقت هم باشد، خود دلیلی بر مخالفت قانون و مسئولان با چنین اقداماتی است.

به هر ترتیب عیان شدن دخالت برخی عناصر خودسر وزارت اطلاعات در جریان برخوردهای خشونت‌بار غیرقانونی و غیرانسانی با آبوزیسیون غیربرانداز، ضربه‌ای سخت به جایگاه و وجهه این وزارت خانه حساس بود. اگرچه

رسیدگی باعث می‌شود تا این پرونده در نزد افکار عمومی مفتوح بماند.» رخداد قتل‌های زنجیره‌ای که طی آن تعدادی از نویسندهای و فعالان سیاسی گذشته به قتل رسیدند، موضوعی است که درباره آن هزاران سطر مطلب و چندین کتاب نوشته شده است و ورود توصیفی برای تکرار آنچه اتفاق افتاد، تکراری می‌نماید.

محمد اسماعیل امینی

اشارة: دادگاه رسیدگی به پرونده قتل‌های زنجیره‌ای در پشت درهای بسته شروع به کار کرده است. در حالی که افکار عمومی از محتویات مباحث مطروحه بی‌خبر گذاشتند شده است، مشاهده می‌شود که سایت‌های اینترنتی گوناگون، رادیوهای خارجی، شبکه‌های عربی و طویل و کلامشین شایعه، بی‌کار ننشسته است. هر کس می‌کوشد تاز این ابراه گل‌الود ماهی مطلوب خود را صید کند.

با اعلان به پیچیدگی فراوان پرونده و جواب امنیتی آن، به نظر می‌رسد دست اندکاران امور به یک نکته توجه کافی ندارند. موضوع فقط «فصل خصوصت» و به نوعی به سرانجام رساندن قضیه نیست، بلکه آنچه مهم است دست یافی به حافظ افکار عمومی می‌باشد چرا که کسب اعتماد افکار عمومی در حال و هوای کنونی مهترین مولفه امنیت داخلی و عمومی کشور است. این مؤشتر بر آن است تا با نگاهی بی‌طرفانه به نقد نحوه کنونی اطلاع رسانی بپردازد و برآسیب های احتمالی تأکید کند.

بالاخره جمع شد

در حالی که رئیس جمهوری از قتل‌های زنجیره‌ای و عاملان آن به عنوان «غنه‌ای سلطانی» در دل حساس‌ترین دستگاه کشور نام برد و افکار عمومی با سیلی از تحلیل‌های اخبار و اطلاعات خد و نقیض منتشره از سوی افراد متعدد مواجه شد و لحظه شماری برای رسیدگی به این پرونده «ملی» دو سال طول کشید، به قول آیت‌الله هاشمی شاهرودی، ریاست محترم قوه قضائیه، این پرونده بالاخره جمع شد.

این پرونده در حالی به دادگاه رفت که مرد شماره یک پرونده در دل خاک خفته است و

قانکاری است که در فضای گذشته، اصل تامه را بر پاکی و وفاداری افراد بنیان نهاده و گذشته از عدم برقراری رابطه مناسب میان اختیارات وظایف، نظارت بر این دستگاه هم را به درستی تبیین و عملیاتی نکرده است. توجه داشته باشد که مجلسین چهارم و پنجم حتی در یک مورد نیزار وزیر اطلاعات سؤال نکرده و اصل را بر درستی تمامی اعمال و سیاست‌های این وزارتخانه گذاشتند و با این کار خودتاختوانسته به پیدایش احساسی کمک کردند که یک نماینده کنونی مجلس از آن با عنوان «احساس فرعون بودن» یاد می‌کند.

جبهه دیگر برخورد با چنین پدیده‌هایی، برخورد تقاضی و قضایی است. در بعد قانونی مجلس وظیفه دارد تا بهمکاری با خود دستگاه اطلاعاتی، وضعیت را تصحیح کرده و بر بعد نظراتی خود بیفزاید. بودجه تخصیص یافته برای سازمان‌های اطلاعاتی در درون جامعه اطلاعاتی را مناسب با وظایف آنان تعیین کرده و باروی اینها را ارتباط مدام باشد. مضاف براینکه باستفاده از نظرات کارشناسان از تعدد نهادهای باوظایف

موارد مشابه فراوانی در کشورهای اطراف و تاریخ دارد و این انحراف فقط منحصر به دستگاه اطلاعاتی ایران نیست.

اقدامی نه از سرهوس!

بی‌پرده باید گفت که به اذعان متهمانی که اکنون دربرابر قاضی پرونده‌ای ملی و تاریخی ایستاده‌اند، رفتار آنان اقدامی از سرهوس، اتفاق و معجزه نبوده است بلکه آنان برای خود توجیهات عدیده‌ای داشته‌اند. آقای مروی معاون قوه قضائیه خود اذعان کرده است که ۱۵ مأمور دستگیر شده و متهم پرونده به وی گفته‌اند: «درست است که ما از مافوق دستور می‌گرفتیم، اما کورکورانه عمل نکردیم، ما این افراد را منحرف ووابسته به خارج می‌دانستیم».

باید گفت که برخورد با پدیده قتل‌های زنجیره‌ای باید در دو جبهه صورت گیرد. یک جبهه خود وزارت اطلاعات است که باید با پلند نظری و دیدی کارشناسی راه را بر تکرار فاجعه بیندو و به انصاف باید گفت که وزارت اطلاعات و مسئولین کشور در این راه کامهای نسبتاً موثری برداشته‌اند.

از این وزارتخانه پذیرفتنه نیست که برخی پرسنل آن براساس دیدگاه‌های سیاسی و ... مشترک خویش تشکیل تیم داده و براساس ظن وحدس خویش دست به اقدام بزنند. لذادر عین شکرگزاری به خاطر محقق نشدن هدف غایی سعیدامامی و همقطارانش برای کشاندن جامعه به سوی فاجعه و آشوب، باهدف رسیدن به نوعی نتیجه سیاسی و یا حادقل، القای عملی نیاز و احتیاج سیستمه آنان در موقع «حساس خود ساخته»، این وزارتخانه باید با نکاهی عمیق به گذشته راه خود برای قدم گذاشتن در مسیر عمل به وظایف قانونی را ترسیم نموده و از گذشته درس بگیرد.

همانطور که اگر اطباب خواهدندگه‌ای سلطانی را در بدین بیمار جراحی‌کنند مقداری از گوشت اطراف غده رانیز بر می‌دارند، وزارت اطلاعات نیز باید میدان جراحی‌غده چرکین ساقب را وسعت دهد.

اعمال نظارت برای جلوگیری از پیدایش احساس فرعونیت

به هر ترتیب همان طور که در جامعه‌ای غیردموکراتیک و نابرخوردار از جامعه مدنی و قانون کرایی نهادینه شده سیاسی - فرهنگی، نمی‌توان یک فرد وکابینه او را مقصراً کامل شناخت، وزارت اطلاعات نیز به دلایل مشایه و نیز فضا و زمینه مناسب فکری و احساسی گذشته، چندان مقصراً نیست، متنها لنگی کارمتوجه

خودسر خواندن عناصر خاطی از قصورات صورت گرفته در نظارت و برقراری رابطه عقلایی و قانونمند میان اختیارات و وظایف دستگاهی چون وزارت اطلاعات، چیزی کم نمی‌کند، با این حال ورود شجاعانه این وزارتخانه به موضوع، قابل تحسین بود و نشان داد که این وزارتخانه با وجودی که در دوره‌های گذشته به حوزه‌های

سیاسی و اقتصادی جامعه ورودی غیرعقلایی و ناپسند داشته است، اما دربرآیند کلی، اقدام غیرقانونی برخی عناصر خویش را تأیید نمی‌کند.

یک رئیس جمهور و گره‌ای به نام قتل‌های زنجیره‌ای

گذشته از جریان فوق، نمی‌توان انکار کرد که قوع قتل‌های زنجیره‌ای با هر اسم و توجیهی نظیر دفاع از دین، امنیت و امثالیم انجام گرفته باشد، یکی از خبرسازترین و قایع عصر تاریخ معاصر ایران بوده است. سید محمد خاتمی از فردای تکیه زدن بر کرسی ریاست جمهوری با موضوعی درگیر بوده است که نه دربرخورد بالان اختیار و تسلط کافی داشته و نه می‌تواند تمام نکات بیچیده پرونده را با مردم در میان بگذارد.

مشاور خاتمی می‌گوید: «خاتمی معتقد است که ریاست جمهوری اش با مسئله قتل‌های زنجیره‌ای گره خورده است». شاید الان کمی نزد باشد که عملکرد شخص و دولت خاتمی در برخورد با موضوع قتل‌های زنجیره‌ای به بوته نقد گذاشته شود و این نزد بودن، خود معلول فضای حاکم بر جامعه و نبود طرفیت کافی در نزد جریانات سیاسی، حاکمیت و مردم برای شفاقت کامل همه ابعاد موضوع می‌باشد.

آنچه در وزارت اطلاعات ایران اتفاق افتاد،

موازی کاسته یا اختیارات آنان در حوزه اطلاعاتی را کاهش دهد. ارائه لایحه اصلاح قانون تاسیس وزارت اطلاعات از سوی این وزارت خانه خود نشان از عدم مسئولان برای تمرکز مدیریت امور اطلاعاتی و قانونمند کردن اقدامات دارد.

در بعد قضایی، دستگاه قضایی وظیفه دارد تا باحداکثر توان و با رعایت بی‌طرفی و به دور از جنجال‌های سیاسی گروه‌ها و احزاب، با کلیه مختلفین اطلاعاتی در هر رده و مقامی به شدت برخورد کند تا جنبه بازدارندگی مجازات به خوبی جایگزین شود.

خوش شانسی

به هر ترتیب واکنش‌ها و تحولاتی که باعین شدن ماجراهی قتل‌های زنجیره‌ای به وقوع پیوست، کاملاً قابل پیش‌بینی و طبیعی بود. یک دولت تازه از راه رسیده که احساس خطر براندازی، زنگ‌های را برای او به صدارت آورده بود و از اشراف کامل و نیز اختیار کافی برای مواجهه با موضوع برخوردار نبود، به شکلی بازی کرد ورقیب نیز به نوعی دیگر. اما آنچه که ضامن بقای این دولت در آن روزهای حساس بود، زمان بر بودن واکنش عمومی، و رود بهنگام برخی چهره‌های زیده واستفاده از فضای اطلاع رسانی مطلوبی بود که براساس پژوهه توسعه سیاسی متولد شده بودند. اگرچه این نظریات اکنون در تور توفیق گرفتار آمده‌اند، اما دولت به معنی اخص و حاکمیت به معنی اعم، بسیار خوش‌شانس بودند که اطلاع رسانی با برنامه، یابی برنامه و حتی جهت‌دار یابی جهت خبری و تحلیلی رسانه‌ها، افکار عمومی را دچار نوعی اقناع موقت و گذرا نسبت به ماجرانمود و همزمانی موضوع از یکسو و اقدام وزارت اطلاعات در پذیرش مسئولیت اصلی ماجرا از سوی دیگر، راه را بر شورش‌های کوربیست، اگرچه این حرف به معنای تطهیر آثار مخرب نحوه برخورد با اصل پرونده برای بستن راه بر آثار مخرب آینده نیست.

شوک، ناباوری و خشم!

اصولاً به هنکام بروز هرگونه اتفاق غیر منتظره‌ای، واکنش افکار عمومی درسه مرحله قبل تقسیم‌بندی است: مرحله شوک، مرحله ناباوری و مرحله خشم و واکنش. با اینکه مرحله خشم و واکنش افکار عمومی هرگز مجال بروز نیابد، باید گفت که دو مرحله نخست طی شده است. افکار عمومی با شوک‌های ناشی از وقوع قتل‌های فجیع و نیز ناباوری در پذیرش دخالت برخی عناصر بلندپایه و مأموران وزارت اطلاعات کنار آمده است. شاید مرحله ابراز خشم و واکنش مستقیم نسبت به پرونده قتل‌ها هرگز به صورت انفرادی و تابلودار مجال بروز نیابد، اما حتی اگر افکار عمومی به شکلی مناسب قانع نشود که دانستن همه ابعاد پرونده در سطح ملی به نفع امنیت ملی و منافع ایران نیست، واکنشی که با پیدایش زمینه‌های سیاسی، اقتصادی شورش و واکنش بروز خواهد کرد، در همسویی با مسائل حل ناشده قبلی، نیروی نهفته عظیمی را آزاد می‌کند که کنترل آن حتی از توان ریسیس جمهوری دارای کاریزمه‌ای رفتوان و برخوردار از ۲۰ میلیون رأی نیز

یک دولت تازه از راه

رسیده که احساس

خطر براندازی،

زنگ‌ها را برای او به

صدا درآورده بود

و از اشراف کامل

و نیز اختیار کافی

برای مواجهه با

موضوع برخوردار

بیود، به شکلی بازی

کرد و رقیب

نیز به نوعی

دیگر

اطلاع رسانی و تکاههای متضاد

در بحث اطلاع رسانی با هدف اقناع افکار عمومی به منظور زدودن زمینه‌های احتمالی برای ببره‌برداری‌های سوء‌آینده، دو نگرش عام وجود دارد. یک نگرش خواستار بسته بودن مجرای اطلاع رسانی است، ولی نگرش دیگر بر اطلاع رسانی مطلوب تأکید دارد. نگرش نخست می‌گوید در حال حاضر و در نبود مطبوعات مستقل و یا مطبوعات سازمانی وابسته به جریانات اصلاح طلب اقناع افکار عمومی آسان‌تر است. گذشته از این که این نگرش در مواجهه با این پرسش که این مدعای برگدام پایه‌های اماراتی و جامعه‌شنختی مبتنی است، توشه‌ای برای عرضه کردن ندارد، اما صاحبان نگرش فوق معتقدند که «باید میان اقناع افکار عمومی و حفظ مصالح و امنیت ملی یکی را انتخاب کرد و مسلمان امنیت ملی بر اقنان افکار عمومی ترجیح دارد». با توجه به آنچه در موره آثار امنیتی قتل‌های زنجیره‌ای کفته‌شد، رویکرد فوق چاره‌ای جز پذیرش باطل بودن خویش ندارد، مگر آنکه مؤلفه‌های دیگری نیز به میدان استدلال آورده شود. در این مقاله از این سخن وزیر اطلاعات مدد جستن بسیار شود. در این مقاله می‌گوید: «ناالمنی ذهنی از ناالمنی عینی خط‌نگاتکن است.» و آنچه‌که می‌گوید: «مفهومیت و مشروعت، بنیان‌های نرم افزاری امنیت ملی محسوب می‌شوند.» با این وصف آیا اطلاع رسانی با هدف اقنان بی‌طرفانه افکار عمومی خود در راستای تأمین امنیت ملی است یا اقدامی در جهت عکس آن؟

از چرچیل یا آمریکایاد بگیریم!!

از سوی دیگر قاضی می‌گوید: «ایادر صورت علنی برگزار شدن دادرسی، تضمینی وجود خواهد داشت که اطلاعاتی را که در دادگاه مطرح می‌شود فقط مردم بشنوند و دشمنان آن سوی مرزهایشونده آن نباشند؛» در پاسخ به این استدلال باید نخست متنکر شد که اصل غیرعلنی بودن دادگاه هم به لحاظ اختیارات قضائی و هم به لحاظ محتوا امنیتی پرونده و جزیئات ریز آن تا حدود زیادی قابل درک و پذیرش است، اما از آنجایی که برخی چهره‌های قضائی در مسیر پذیرش رفتار دستگاه قضاء، مردم و جریانات سیاسی ایران را به توجه به آموزه‌های چرچیل و یا رفتار مردم

خارج خواهد بود. انمونه سقوط چاثوشسکو در رومانی و عقده گشایی افکار عمومی از گذشته را به یاد داشته باشیم، اگرچه این مقایسه در برخی حوزه‌های مع الفارق و نادرست است، چون موارد مشابه وضعیت ما با رومانی یکسان نیست. اما با وجود این بحث فقط روی واکنش یکباره افکار عمومی به هنکام پیدایش فرصت و زمینه مناسب است. این نکته حائز اهمیت فراوان است که آثار مخرب احتمالی قتل‌های زنجیره‌ای فقط به امنیت داخلی، آن هم از کانال افکار عمومی بازمی‌گردد،

اختلاف و چند دستگی می‌کند. به عنوان مثال کمیسیون اصل، ۹۰، کمیسیون امنیت ملی مجلس، وزارت اطلاعات و نهادهای دیگر به شدت تحت فشار افکار عمومی قرار می‌گیرند تا کاری کنند و قطربه آبی بر حلقوم تشنه افکار عمومی بچکانند و تازه معلوم نیست که گزارشات و گفته‌های آنان عطش افکار عمومی را برطرف کند، یا برداشته آن بیفزاید. چنین فضایی خود زمینه ساز تهمت‌زنی و نظریه پردازی است. شیوه هشتادصفحه‌ای منتشره جز تعمیق دامنه تردیدها و ابهام‌آفرینی در گستره قتل‌ها و دامنه فسادچه عابدی دیگری دارد؟

این همه ادعا، کدامیک درست است؟

افکار عمومی در میان نشسته، و از یک سو گفته‌های گنجی و امثال وی و از سوی دیگر نظریه پردازان طیف مقابل راتماشامی کنند و دست آخر هم خود باید قضایت کند که مسئله‌ای تا این حد پیچیده چه بوده و حق دار و ظالم و مظلوم چه کسی بوده است! طبیعی است که مرد و زن عادی ایرانی از پیکری و قضایت در قبال تمامی حدسیات، اطلاعات تأییدنشده و گمانه‌ها عاجز است و در بدترین حالت عدم پیکری موضوع را بر می‌گزیند، اما در هر بحث و تحلیلی که وارد می‌شود و یا هر تحلیل ضدایرانی را که از رادیوهای خارجی می‌شنود، بار دیگر با پرونده قتل‌ها مواجه می‌شود و چون فاقد اخبار و اطلاعات نسبتاً شفاف است، در مقابل القاتل زانو می‌زند.

همه بر سر شاخ بن می‌برند

افکار عمومی اکنون از خود می‌پرسد که چرا دستگاه قضایه ادعاهای برخی افراد پیرامون پرونده قتل هادر یک محکمه بی‌طرف رسیدگی نمی‌کند؟ یکی با متصل ساختن خود به مافق، راه رابر همکان می‌بندد و این خود حرکتی زیرکانه است و دیگری به آیه ششم سوره شریفه حجرات متول می‌شود که: «اذا جاءكم فاسقٌ بنباءٍ فتبينوا»، (اگر فاسقی برای شما خبری آورد نخست درباره آن تحقیق کنید).

پایان سخن آنکه نحوه کنونی اطلاع رسانی و حرکت جریان‌های سیاسی خود ناقص بینان‌های نرم افزاری امنیت ملی بوده و خدای ناکرده بر مقبولیت و مشروعيت رفتارهای لطمات جبران ناپذیری وارد خواهد شد. به امید روزی که برخی حوزه‌ها، نظیر امنیت و منافع ملی، جایگاهی رفیع و تعاریفی واحد داشته باشند و در حوزه اطلاع رسانی نیز ملت به جناح‌های دارای اغراض سیاسی در داخل و نوری زاده‌ها در خارج واکنار نشوند.

یاد می‌شود، یعنی نقش روزنامه‌ها و روزنامه‌نگارانی که زمینه ساز قتل بوده‌اند. برای اینکه شخصی رادر نزد افکار عمومی مهدورالدم جلوه بدهند زمینه سازی می‌کردند. با توجه به اطلاعیه‌های کوتاه مراجع ذیربط و یا استنادات قضایی برای غیرعلی‌النی شدن دادگاه و نیز فضای موجود در برخورد با مطلعین و حتی نظریه پردازانی نظیر گنجی، باقی، نوری و حجاریان و... آیا افکار عمومی به سمت پذیرش گفته‌های نوری زاده هدایت نمی‌شود؟

آمریکا دربحث استیضاح بیل کلینتون فرخوانده‌اند! (۱) می‌توان ارقاضی پرسید که مگر آمریکایی‌ها متوجه نبودند که استیضاح شخص اول کشورشان به خاطر روابط جنسی نامشروع با یک دخترک آمریکایی را جهانیان می‌شنوندو می‌بینند، پس چرا برای احقيق حق به سبک خودشان هم که شده از دیگران پرده پوشی نکرند؟ جواب این سوال آن است که مقامات قضایی آمریکایی دانستن ببرداری کشورهای مخالف آمریکا از استیضاح ریس جمهوری کشورشان در نزد افکار عمومی امریکازمینه و بستری ندارد! این پرسش و پاسخ گشته از آنکه استدلال قضایی پرونده را رد می‌کند، جواب آن مقام محترم دادگستری را هم می‌دهد تا به یاد داشته باشد که یک کلمه حرف نزدن مردم آمریکا در باب رفتار دستگاه قضایی آمریکا فقط از باب اتفاق و یا فوایختگی و یادگیر خصوصیات آمریکایی‌ها نیست، بلکه تا حدود بسیار زیادی معلوم رفتار خود دستگاه قضایی آمریکاست.

حال که بحث به آمریکا کشید، لازم است یک تکه دیگر یادآوری شود که اگر تاریخ جنگ سرد و رفتار دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی آمریکا باکمونیست‌های این کشور بررسی شود، مشاهده خواهش دارد که آمریکایی‌ها مادرزاد دموکرات منش به دنیا نیامده اند و آنها نیز خودسری‌ها و زمینه‌های فکری و ایدئولوژیک انحراف اطلاعاتی را داشته‌اند و در کثر زمان و با رفع تهدیدات و بلوغ سیاسی - فکری مردم به سمت قانون گرایی بیشتر حرکت کرده‌اند.

این نکته حائز اهمیت فراآوان است که آثار مخرب احتمالی قتل‌های زنگیره‌ای فقط به امنیت داخلی، آن هم از کانال افکار عمومی بازمی‌گردد، چراکه رخدادی از این قبیل گذشته از ناهمسوین با سیاست جذب سرمایه گذار وتوریست، همچیج تهدید خاصی را متوجه امنیت دفاعی و سیاست خارجی و یا موقعیت ژئوپلیتیک کشور نمی‌کند!

بنابراین باید تأکید کرد که میان افراط و تغیریط در علی‌النی شدن یا خشکسالی در عرصه اطلاع رسانی، حد سلط دیگری هم هست و آن اطلاع رسانی در حد توان و مصالح است. بردن پرونده به سمتی که خانواده مقتولان با عدم شرکت خود در دادگاه و حتی عزل و کلای خود بر عدم مقبولیت و مشروعيت رسیدگی تأکید کنند، چه تأثیری جز فراهم شدن زمینه برای سوءاستفاده طرف خارجی دارد؟ این نحوه برخورد با موضوع، کشور را چار

قطره آبی بر حلقوم تشنه افکار عمومی به علاوه، رفتار دستگاه قضایی ایران در روند اطلاع رسانی خود به مهیا شدن فضا برای ببرداری تبلیغاتی طرف خارجی بسیار کمک می‌کند، یعنی همان جیزی را حاصل می‌کند که از آن ترس و افری وجود داشته است! به عنوان مثال توجه کنید ب این خبر روزنامه ایران در مورخ دو شنبه ۱۲ دی ماه ۷۹: «رادیو فرانسه در گفتگو با علیرضا نوری زاده روزنامه نگار مقیم این دن خبر داده است که مهرداد عالیخانی که معاون کاظمی بوده و همین طور خسروبراتی که مسئولیت عملیاتی را بر عهده داشته‌اند، هردو اینها به اضافه چند تن دیگر از متمهان حاضر نشندند در دادگاه از خودشان دفاع کنند و گفتند در دادگاه غیرعلی‌النی حاضر به صحبت نیستند... نکته بسیار مهمی که آقای کاظمی عنوان کرده نقشی است که از آن به عنوان محقق رسانه‌ایی قتل‌ها